

Anand Niketan

Maninagar Campus

Grade : VII	Subject : Sanskrit	Section:- _____
Date : 19.7.19	Periodic Test-I	Practice Worksheet
<u>Syllabus for Periodic Test-I</u>	<u>Periodic Test-I -20 Marks</u>	
पाठ:- १ संस्कृत - वर्णमाला पाठ:- २ शब्द परिचय परिशिष्ट:- अपठित गद्यांश , चित्रवर्णनम	<u>Notebook Submission- 10</u> <u>marks ExamDate-26/8/2019</u>	<u>Dictation -15 Marks</u> <u>A S L - 5 Marks</u>

विभाग-क अपठित गद्यांश

प्रश्न-१ निम्नलिखित गद्यांश को पढ़कर प्रश्नों के उत्तर लिखिए ।

इयं भाषा अतीव वैज्ञानिकी । केचन कथयन्ति यत् संस्कृतमेव संगणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा । अस्याः वाङ्मयम् वैदेः पुराण ,नीतिशास्त्रः चिकित्साशास्त्रादिभिश्च समृद्धमस्ति । कालिदासादिना विश्वकवीनाम काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम् । कौटिल्यरचितं अर्थशास्त्रम् जगति प्रसिद्धमस्ति । गणितशास्त्रे शून्यस्य प्रतिपादनं सर्वप्रथमम् आर्यभटः अकरोत् । चिकित्साशास्त्रे चरकसुश्रुतयोः योगदानम् विश्वप्रसिद्धम् । संस्कृते यानि अन्यानि शास्त्राः विद्यन्ते तेषु वास्तुशास्त्रम् , रसायनशास्त्रम् , खगोलविज्ञान , ज्योतिषशास्त्रम् , विमानशास्त्रम् इत्यादीनि उल्लेखनीयानि । संस्कृते विद्यमानाः सूक्तयः अभ्यूद्याय प्रेरयन्ति , यथा - सत्यमेव जयते , वसुधैव कुटुम्बकम् विद्यया अमृतश्नुते , योगः कर्मसु कौशलम् इत्यादयः । सर्वभूतेषु आत्मवत् व्यवहारम् कर्तुं संस्कृतभाषा सम्यक् शिक्षयति ।

(क) एक शब्द में उत्तर लिखिए ।

१. संस्कृत कस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा ?
२. संस्कृतस्य सूक्तयः कस्मै प्रेरयन्ति ?

(ब) एक वाक्य में उत्तर लिखिए ।

१. संस्कृत भाषा किम् शिक्षयति ?
२. संस्कृत भाषा कस्य शास्त्रस्य उल्लेखनीयानि ?

(ग) निर्देश के अनुसार लिखिए ।

१. 'वसुधैव' इति पद्योः संधिविच्छेदः कथं भवेत् ?
(क) वसुधा + एव (ब) वसुधा + इव (क) वसुधे + एव
२. 'भूमिः' इति पद्योः पर्यायवाची लिखत ।

विभाग-ख रचनात्मक मूल्यांकनम्

प्रश्न-२ निम्नलिखित चित्र को देखकर रिक्तस्थानों की पूर्ति कीजिए ।

विभाग:-'घ' पठित गद्यांश

प्रश्न-४[अ] निम्नलिखित मंजूषा में से रिक्तस्थानों की पूर्ति कीजिए ।

१. 'बालक' का स्त्रीलिंग ----- है ।

[अ] बालिका [ब] बालक [क] स्त्रीलिंगे

२. 'श्रोता' सदैव ----- पुरुषः भवति ।

[अ] उत्तमः [ब] मध्यमः [क] प्रथम

३. अनुस्वारः ----- अस्ति ।

[अ] स्वरः [ब] व्यंजनम [क] अयोगवाहः

४. 'ल' वर्णः ----- व्यंजनम अस्ति ।

[अ] अगच्छत [ब] अगच्छन [क] अगच्छताम

[ब] वर्णसंयोजन कीजिए ।

१. स + ए + व + अ + म

२. द + उ + ग + ध + अ + म

३. ध + व + अ + ज + अः

४. ब + अ + क + अः

[क] वर्णविच्छेद कीजिए ।

१. भल्लुकः

२. रूप्यकम

३. लेखनी

४. संस्कृत
